

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2012. gada 22. martā*

Direktīva 2004/39/EK — Finanšu instrumentu tirgi — 4. panta 1. punkta 14) apakšpunkts — “Regulēta tirgus” jēdziens — Atļaujas piešķiršana — Prasības attiecībā uz darbību — Tirgus, kura juridiskais statuss nav noteikts, bet kuru vada juridiska persona, kas pēc apvienošanās vada arī kādu regulētu tirgu — 47. pants — Neieklešana regulētu tirgu sarakstā — Direktīva 2003/6/EK — Piemērošanas joma — Tirgus manipulācijas

Lieta C-248/11

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Curtea de Apel Cluj* (Rumānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2011. gada 13. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2011. gada 23. maijā, kriminālprocesā pret

Rareș Doralin Nilaș,

Sergiu-Dan Dascăl,

Gicu Agenor Gânscă,

Ana-Maria Oprean,

Ionuț Horea Baboș.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], tiesneši U. Lehmušs [*U. Lohmus*] (referents), A. Ross [*A. Rosas*], A. O’Kifs [*A. Ó. Caoimh*] un A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*],

ģenerālvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Ministerul public, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism vārdā – O. Codruț, procuror,*

— *Nilaș un Dascăl vārdā – D. Ionescu un F. Plopeanu, avocați,*

* Tiesvedības valoda – rumāņu.

- *Gânscă* vārdā – *C. Dutescu*, advokāts,
- Rumānijas valdības vārdā – *R. Radu*, pārstāvis, kā arī *A. Wellman* un *R.-M. Giurescu*, pārstāves,
- Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek* un *D. Hadroušek*, pārstāvji,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Gentili*, *avvocato dello Stato*,
- Nīderlandes valdības vārdā – *C. Wissels* un *M. de Ree*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *T. van Rijn* un *I. Rogalski*, kā arī *R. Vasileva*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīvas 2004/39/EK, kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK (OV L 145, 1. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 5. septembra Direktīvu 2007/44/EK (OV L 247, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Direktīva 2004/39”), 4. panta 1. punkta 14) apakšpunkta un 47. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar kriminālprocesu pret *R. D. Nilaş*, *G. A. Gânscă*, *S.-D. Dascăl*, *I. H. Baboş* un *A.-M. Oprean* (turpmāk tekstā visi kopā – “apsūdzētie pamatlietā”), pret kuriem ir izvirzīta apsūdzība par tirgus manipulāciju ar akciju sabiedrības akciju vērtību finanšu instrumentu tirgū *Rasdaq* (turpmāk tekstā – “tirgus *Rasdaq*”).

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2004/39

- 3 Direktīvas 2004/39 preambulas 2., 5., 44. un 56. apsvērumā ir paredzēts:

“(2) [...] jāparedz saskaņošanas pakāpe, kas vajadzīga, lai ieguldītājiem nodrošinātu augstu aizsardzības līmeni [...].

[..]

(5) Jāizveido visaptverošs regulatīvs režīms, kas reglamentē darījumu izpildi attiecībā uz finanšu instrumentiem neatkarīgi no šo darījumu noslēgšanā izmantotajām tirdzniecības metodēm, lai nodrošinātu ieguldītāju darījumu augstu izpildes kvalitāti un atbalstītu finanšu sistēmas integritāti un vispārējo efektivitāti. [...]

[..]

(44) Ņemot vērā divkāršo mērķi – aizsargāt ieguldītājus un nodrošināt vērtspapīru tirgu nevainojamu darbību – jānodrošina darījumu pārskatāmība [..].

[..]

(56) Regulētā tirgus dalībniekiem [organizētājiem] jāspēj arī darboties daudzpusējā tirdzniecības sistēmā [(*multilateral trading facility*, turpmāk tekstā – “*MTF*”)] atbilstoši šīs direktīvas attiecīgajiem noteikumiem.”

4 Direktīvas 2004/39 mērķiem tās 4. panta 1. punkta 14) un 15) apakšpunktā “regulēts tirgus” un “daudzpusēja tirdzniecības sistēma (*MTF*)” ir definēti šādi:

“14) “Regulēts tirgus” ir daudzpusēja sistēma, ko izmanto [apsaimnieko] vai vada tirgus dalībnieks [organizētājs], kurš apvieno trešo personu pirkšanas un pārdošanas intereses attiecībā uz finanšu instrumentiem vai veicina šādu interešu apvienošanu – sistēmā un atbilstoši tās nediskrecionāriem noteikumiem – tā, ka rezultātā tiek noslēgts līgums attiecībā uz finanšu instrumentiem, kuru tirdzniecība ir atļauta saskaņā ar tā noteikumiem un/vai sistēmām, un kam ir piešķirta atļauja, un kas pastāvīgi darbojas saskaņā ar III sadaļas noteikumiem.

15) [*MTF*] ir daudzpusēja sistēma, kuru izmanto [apsaimnieko] ieguldījumu sabiedrība vai tirgus dalībnieks [organizētājs], kas apvieno trešo pušu pirkšanas un pārdošanas intereses attiecībā uz finanšu instrumentiem – sistēmā un atbilstoši nediskrecionāriem noteikumiem – tā, ka rezultātā tiek noslēgts līgums saskaņā ar II sadaļas noteikumiem.”

5 Šīs direktīvas III sadaļā ar virsrakstu “Regulēti tirgi” ir ietverti tās 36.–47. pants. Minētā 36. panta ar virsrakstu “Atļaujas piešķiršana un piemērojami tiesību akti” 1., 2. un 5. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis atļauju kā regulētam tirgum piešķir tikai tām sistēmām, kas atbilst šīs sadaļas noteikumiem.

Atļauju kā regulētam tirgum piešķir tikai tad, ja kompetentā iestāde ir pārliecināta, ka gan regulētā tirgus dalībnieks [organizētājs], gan tā sistēmas atbilst vismaz šajā sadaļā noteiktajām prasībām.

[..]

2. Dalībvalstis pieprasa regulētā tirgus dalībniekam [organizētājam] uzdevumus, kas attiecas uz regulētā tirgus organizāciju un darbību, veikt kompetentās iestādes uzraudzībā. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes regulāri pārskata regulēto tirgu atbilstību šīs sadaļas noteikumiem. Tās arī nodrošina, ka kompetentās iestādes uzrauga, lai regulētie tirgi vienmēr atbilstu nosacījumiem, kas šajā sadaļā paredzēti attiecībā uz sākotnējās atļaujas piešķiršanu.

[..]

5. Kompetentā iestāde var atsaukt atļauju, kas izsniegta regulētam tirgum [..].”

6 Minētās direktīvas 47. pantā ar virsrakstu “Regulētu tirgu saraksts” ir paredzēts:

“Katra dalībvalsts izveido to regulēto tirgu sarakstu, kuriem tā ir piederības dalībvalsts, un nosūta šo sarakstu pārējām dalībvalstīm un Komisijai. Līdzīgi paziņo par visām izmaiņām minētajā sarakstā. Komisija visu regulēto tirgu sarakstu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un atjaunina to vismaz reizi gadā. Komisija arī publicē un atjaunina sarakstu savā tīmekļa vietnē ikreiz, kad dalībvalstis paziņo par izmaiņām savos sarakstos.”

- 7 Direktīvas 2004/39 69. pantā ir paredzēts, ka atsaucies uz Padomes 1993. gada 10. maija Direktīvā 93/22/EEK par ieguldījumu pakalpojumiem vērtspapīru jomā (OV L 141, 27. lpp.), kas ir atcelta no 2007. gada 1. novembra, definētajiem termiņiem uzskata par atsaucēm uz attiecīgajiem Direktīvā 2004/39 definētajiem termiņiem.
- 8 Šīs pēdējās direktīvas 71. panta ar virsrakstu “Pārejas noteikumi” 5. punktā ir noteikts, ka jebkuru sistēmu, kas atbilst tās daudzpusējās tirdzniecības sistēmas definīcijai, kuru izmanto regulēta tirgus organizētājs, ar zināmiem nosacījumiem atļauj kā daudzpusēju tirdzniecības sistēmu pēc šī tirgus organizētāja pieprasījuma.

Direktīva 93/22

- 9 Direktīvas 93/22 1. pantā ir ietvertas tai piemērojamas definīcijas. Šī panta 13. punktā ir noteikts:
- “regulēts tirgus” ir tirgus pielikuma B iedaļā uzskaitītajiem instrumentiem:
- kas ir 16. pantā paredzētajā sarakstā, ko sastāda dalībvalsts, kura ir izcelsmes dalībvalsts, kā noteikts 1. panta 6. punkta c) apakšpunktā,

[..].”

Direktīva 2003/6

- 10 Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīvas 2003/6/EK par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu) (OV L 96, 16. lpp.) 1. pantā ir noteikts:

“Šajā direktīvā:

[..]

- 4) “regulēts tirgus” ir tirgus, kas definēts Direktīvas 93/22/EEK 1. panta 13. punktā;

[..].”

- 11 Šīs direktīvas 9. panta pirmā daļa ir formulēta šādi:

“Šī direktīva attiecas uz visiem finanšu instrumentiem, kuri pieņemti tirdzniecībai regulētā tirgū vismaz vienā dalībvalstī vai attiecībā uz kuriem iesniegts apstiprinājuma pieteikums tirdzniecībai šādā tirgū, neatkarīgi no tā, vai pati darbība patiešām veikta šajā tirgū vai nē.”

Valsts tiesības

- 12 Ar 2004. gada 28. jūnija Likumu Nr. 297/2004 par kapitāla tirgu (*lege privind piața de capital*) (2004. gada 29. jūnija *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 571; turpmāk tekstā – “Likums Nr. 297/2004”) tostarp ir transponētas Direktīvas 2003/6 un 2004/39. Šī likuma 125. pantā ir noteikts:

“Regulēts tirgus ir finanšu instrumentu tirdzniecības sistēma [..]:

- a) kas darbojas pastāvīgi;

- b) ko raksturo tas, ka [*Comisia Natională a Valorilor Mobiliare* (Valsts vērtspapīru komisija, turpmāk tekstā – “*CNVM*”)] pieņemtajos un tai apstiprināšanai nodotajos noteikumos ir definēti darbības nosacījumi, piekļuve tirgum un finanšu instrumenta tirdzniecības atļaujas piešķiršanas nosacījumi;
- c) kas ievēro deklarēšanas un pārskatāmības prasības, kuras noteiktas šajā likumā, lai garantētu ieguldītāju aizsardzību, kā arī *CNVM* pieņemtos noteikumos, atbilstoši [Savienības] tiesību aktiem.”
- 13 Minētā likuma 248. pantā ir aizliegts jebkurai fiziskai vai juridiskai personai veikt tirgus manipulācijas darbības, kas definētas šī paša likuma 244. panta 5. punkta a) apakšpunktā.
- 14 Šī paša likuma 253. pantā ir noteikts:
- “1. Šīs sadaļas normas attiecas uz ikvienu finanšu instrumentu, kuru atļauts tirgot kādā regulētā tirgū Rumānijā vai citā dalībvalstī vai par kuru ir reģistrēts pieteikums tirdzniecības atļaujai, neatkarīgi no tā, vai pati darbība patiešām tiek veikta šajā regulētajā tirgū vai nē.
- [..]
3. Šajā sadaļā paredzētos aizliegumus un tiesību normas piemēro:
- a) Rumānijā vai ārvalstī veiktajām darbībām ar finanšu instrumentiem, kurus ir atļauts tirgot kādā regulētā tirgū, kas atrodas vai darbojas Rumānijā, vai attiecībā uz kuriem ir iesniegts pieteikums tirdzniecības šajā tirgū atļaujai;
- b) Rumānijā veiktajām darbībām ar finanšu instrumentiem, kurus ir atļauts tirgot kādā regulētā tirgū Rumānijā vai citā dalībvalstī vai attiecībā uz kuriem ir iesniegts pieteikums tirdzniecības šādā tirgū atļaujai.”
- 15 Likuma Nr. 297/2004 279. panta 1. punktā ir paredzēts, ka nodarījumu, kas paredzēti tostarp šī likuma 248. pantā, tīša izdarīšana ir sodāma ar brīvības atņemšanu vai naudas sodu.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 16 2010. gada 30. decembrī *Ministerul public, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism* (Prokuratūras, kas darbojas pie Augstākās kasācijas un justīcijas tiesas, Organizētās noziedzības un terorisma noziegumu izmeklēšanas direkcija, turpmāk tekstā – “*Ministerul public*”) iesniedza iesniedzējtiesā apsūdzību, kas vērsta pret apsūdzētajiem pamatlietā. *Ministerul public* viņus apsūdzēja manipulācijās *Rasdaq* tirgū 2008. gada februārī (attiecībā uz *S.-D. Dascăl*) un laikposmā no 2007. gada novembra līdz 2008. gada februārim (attiecībā uz pārējiem apsūdzētajiem pamatlietā) ar emitentes sabiedrības *SC AICI Bistrița SA* akcijām *ACIS*.
- 17 Apsūdzēto pamatlietā pārstāvji lūdza iesniedzējtiesu vispirms noteikt, vai tirgus *Rasdaq* ir regulēts tirgus Likuma Nr. 297/2004 normu izpratnē.
- 18 Šajā ziņā minētā tiesa precizē, ka tirgus *Rasdaq* savu darbību sāka 1996. gadā ar sākotnējo nosaukumu *Bursa Electronică Rasdaq* kā valsts uzņēmumu, kuri plašas privatizācijas programmas ietvaros pārveidotas par publiskām sabiedrībām, akciju tirdzniecības platforma. *CNVM* izsniedza atļauju attiecībā uz šo tirgu ar 1996. gada 27. augusta lēmumu, un tādejādi tas tika uzskatīts par šīs komisijas organizētu un kontrolētu tirgu, kuram ir savi darbības noteikumi.

- 19 2005. gada 1. decembrī *Bursa Electronică Rasdaq SA* apvienojās ar *Bursa de Valori București SA*, otrajai pārņemot pirmo. Juridiskā persona, kas tika dibināta saistībā ar šo apvienošanos, tika nosaukta *Bursa de Valori București SA*, un tā pārvaldīja divus dažādus tirgus, proti, regulēto tirgu *Bursa de Valori București* un tirgu *Rasdaq*.
- 20 Vēlāk *CNVM* izsniedza atļauju attiecībā uz pirmo minēto tirgu. *CNVM* iesniedzējtiesai norādīja, ka, ņemot vērā tās statūtos noteikto kompetenci, tā kontrolē un reglamentē arī tirgus *Rasdaq* darbību, lai gan šis pēdējais neatbilda nevienai no Eiropas Savienības tiesību normās paredzētajām tirdzniecības platformu kategorijām.
- 21 Iesniedzējtiesa norāda, ka *Ministerul public* uzskata, ka tirgus *Rasdaq* ir regulēts tirgus, jo tas apvienojās ar *Bursa de Valori București*, faktiski izveidojot vienu tirgu, kas darbojās atbilstoši *CNVM* un *Bursa de Valori București* noteikumiem.
- 22 Savukārt apsūdzētie pamatlietā uzsver, ka tirgus *Rasdaq* nav regulēts tirgus Direktīvas 2004/39 izpratnē. Tā kā jēdziens “regulēts tirgus” esot patstāvīgs Eiropas Savienības jēdziens, jebkurš tirgus, attiecībā uz kuru izsniegta atļauja, nevarot automātiski tikt uzskatīts par regulētu tirgu. Turklāt šis jēdziens nebūtu interpretējams ar parasti jēdzienam “regulēts” piešķirto nozīmi.
- 23 Šajos apstākļos *Curtea de Apel Cluj* [Klužas Apelācijas tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai [Direktīvas 2004/39] 4. panta [1. punkta] 14) apakšpunktu un 9.–14. pantu var interpretēt tādējādi, ka tie attiecas gan uz [*CNVM*] apstiprināto galveno tirdzniecības tirgu, gan uz sekundāro tirdzniecības tirgu, kurš ir apvienots ar pirmo minēto ar 2005. gadā notikušo pievienošanu [...], bet kurš turpināja tikt uzskatīts par tirgu, kas pastāv atsevišķi no regulētā tirgus, un kura tiesiskās pazīmes nav precizētas tiesību normās?
- 2) Vai [Direktīvas 2004/39] 4. panta [1. punkta] 14) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tirdzniecības sistēmas, kuras neatbilst [Direktīvas 2004/39] II sadaļas prasībām, neietilpst regulēta tirgus jēdzienā?
- 3) Vai [Direktīvas 2004/39] 47. panta noteikumi ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz tirgu, kuru paziņojusi atbildīgā valsts iestāde un kurš nav iekļauts regulēto tirgu sarakstā, nav piemērojams uz regulētajiem tirgiem attiecināmais tiesiskais regulējums, tostarp normas, kurās paredzētas sankcijas par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu Direktīvas 2003/6/EK ietvaros?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

- 24 *Ministerul public*, *R. D. Nilaș* un *S.-D. Dascăl*, kā arī Rumānijas valdība, balstoties uz dažādiem pamatiem, apstrīd lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu vai atsevišķu tajā uzdoto jautājumu pieņemamību.
- 25 Pēc *Ministerul public* domām, otrais un trešais prejudiciālais jautājums ir nepieņemami, jo tos ir uzdevuši apsūdzētie pamatlietā un iesniedzējtiesa nav pieņēmusi lēmumu tos pārvērst par saviem jautājumiem. Turklāt pirmais jautājums, par kuru nav sniegts atbilstošs pamatlietas priekšmeta, piemērojamo valsts tiesību normu, kā arī lietas dalībnieku argumentu izklāsts, attiecoties uz valsts tiesību atbilstības Savienības tiesībām izvērtējumu.

- 26 *R. D. Nilaş* un *S.-D. Dascăl* uzskata, ka pirmais jautājums attiecas uz faktisku problēmu, jo, lai atbildētu uz jautājumu, vai tirgum *Rasdaq* ir regulēta tirgus statuss, pietiek pārbaudīt, vai attiecībā uz to *CNVM* ir izsniegusi atļauju regulēta tirgus darbībai atbilstoši valsts tiesību aktos paredzētajai atļaujas izsniegšanas procedūrai. Turklāt Direktīvas 2004/39 9.–14. pantam, uz kuriem ir atsauce šajā jautājumā, neesot nekādas sasaistes ar pamatlietu un iesniedzējtiesa neesot paskaidrojusi šīs direktīvas normu interpretācijas nepieciešamību lēmuma pieņemšanai minētajā lietā. Trešais jautājums pats par sevi neesot lietderīgs pamatlīetas risinājumam, ņemot vērā, ka Direktīvas 2004/39 47. pantā paredzētā paziņošana pēc tam, kad kāda dalībvalsts ir kvalificējusi kādu tirgu kā regulētu tirgu, neesot šīs kvalifikācijas nosacījums.
- 27 Visbeidzot, Rumānijas valdība, kura arī uzskata, ka pirmais jautājums attiecas uz valsts tiesību atbilstības Savienības tiesībām pārbaudi, kas pārsniedz Tiesas kompetenci, norāda, ka otrajā jautājumā minētajai Direktīvas 2004/39 II sadaļai nav nozīmes saistībā ar risinājumu pamatlietā.
- 28 Pirmkārt, attiecībā uz *Ministerul public* izvirzīto iebildi par otrā un trešā jautājuma nepieņemamību ir jānorāda, ka iesniedzējtiesa lēmumā par prejudiciālo jautājumu uzdošanu apgalvoja, ka šie jautājumi ir vērsti uz to, lai noskaidrotu, vai tirgus *Rasdaq* bija regulēts tirgus Direktīvas 2004/39 4. panta 1. punkta 14) apakšpunkta izpratnē. Šajos apstākļos ir jāuzskata, ka šos jautājumus atbilstoši LESD 267. pantam ir uzdevusi minētā tiesa.
- 29 Otrkārt, attiecībā uz argumentu, ka pirmais jautājums ir vērsts uz to, lai tiktu izvērtēta valsts tiesību atbilstība Savienības tiesībām, ir tikai jākonstatē, ka no paša jautājuma formulējuma skaidri izriet, ka tas attiecas uz Savienības tiesību, konkrētajā gadījumā – dažādu Direktīvas 2004/39 tiesību normu, interpretāciju.
- 30 Treškārt, saistībā ar apgalvojumu par nepilnībām iesniedzējtiesas lēmumā ir jānorāda, ka šajā lēmumā sniegtais pamatlīetas faktisko apstākļu, kādi tie ir uzskaitīti šī sprieduma 16.–22. punktā, izklāsts, kā arī atbilstošās Likuma Nr. 297/2004 normas ļauj saprast – par ko tostarp liecina dalībvalstu, kā arī Komisijas rakstveida apsvērumi –, ka lūgtā ar jēdzienu “regulēts tirgus” saistīto Direktīvas 2004/39 tiesību normu interpretācija ļautu noteikt, vai apsūdzētajiem pamatlietā pārņemtie nodarījumi var tikt sodīti, pamatojoties uz Direktīvas 2003/6 un minētā likuma, ar kuru transponēta šī direktīva, normām.
- 31 Ceturtkārt, attiecībā uz Direktīvas 2004/39 normām, kuras ir minētas pirmajā un otrajā jautājumā un kurām attiecīgi, pēc *R. D. Nilaş* un *S.-D. Dascăl* domām, kā arī pēc Rumānijas valdības domām, nav nozīmes izskatāmajā lietā, ir jāatgādina, ka apstākļi, ka valsts tiesa, formāli izsakoties, prejudiciālo jautājumu ir formulējusi, atsaucoties uz noteiktām Savienības tiesību normām, neliedz Tiesai sniegt šai tiesai visus interpretācijas elementus, kas tai var būt noderīgi, izspriežot tajā iztiesājamo lietu, neatkarīgi no tā, vai šī tiesa savu jautājumu formulējumā uz tiem atsaukusies. Šajā ziņā Tiesai no visas valsts tiesas iesniegtās informācijas un tostarp no lēmuma par prejudiciālo jautājumu uzdošanu pamatojuma ir tiesības izdalīt tos Savienības tiesību elementus, kuriem ir nepieciešama interpretācija, ņemot vērā strīda priekšmetu (skat. tostarp 2009. gada 27. oktobra spriedumu lietā C-115/08 *ČEZ*, Krājums, I-10265. lpp., 81. punkts, kā arī 2011. gada 10. februāra spriedumu apvienotajās lietās no C-307/09 līdz C-309/09 *Vicoplus* u.c., Krājums, I-453. lpp., 22. punkts).
- 32 No minētā izriet, ka, tā kā ar jēdzienu “regulēts tirgus” saistīto Direktīvas 2004/39 tiesību normu, kuras minētas pašos prejudiciālajos jautājumos, interpretācija var, kā tas ir precizēts šī sprieduma 30. punktā, palīdzēt iesniedzējtiesai atrisināt izskatāmo lietu, apstākļi, ka tikušas minētas citas tiesību normas, kurām, iespējams, nav nozīmes, nevar ietekmēt šo jautājumu pieņemamību.
- 33 Visbeidzot, piektkārt, citi *R. D. Nilaş* un *S.-D. Dascăl* apsvērumi saistībā ar pirmo un trešo jautājumu ir vērsti, lai atbildētu uz tiem. Tie tāpat attiecas uz minēto jautājumu analīzi pēc būtības un nevis uz to pieņemamību.
- 34 No iepriekš minētā izriet, ka prejudiciālie jautājumi ir pieņemami.

Par lietas būtību

Ievada piezīme

- 35 Kā tas norādīts šī sprieduma 30. punktā, no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka ar saviem jautājumiem iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai manipulācija ar akciju sabiedrības akciju vērtību, par ko ir izvirzīta apsūdzība apsūdzētajiem pamatlietā, ietilpst Direktīvas 2003/6 piemērošanas jomā.
- 36 Ir jāatgādina, ka atbilstoši tās 9. panta pirmajai daļai šī direktīva attiecas uz visiem finanšu instrumentiem, kuri pieņemti tirdzniecībai regulētā tirgū vismaz vienā dalībvalstī vai attiecībā uz kuriem iesniegts apstiprinājuma pieteikums tirdzniecībai šādā tirgū, neatkarīgi no tā, vai pati darbība patiešām veikta šajā tirgū vai nē.
- 37 Šajā ziņā iesniedzējtiesa tikai norāda, ka apsūdzētajiem pamatlietā piedēvētās darbības esot veiktas tirgū *Rasdaq*. Tā neprecizē, vai iesaistītās akcijas bija atļauts tirgot arī kādā citā finanšu instrumentu tirgū, kas savukārt bija kvalificēts kā regulēts tirgus, un vai apstiprinājuma pieteikums bija iesniegts faktisko apstākļu norises laikā. Ja tas tā būtu bijis, kas arī valsts tiesai ir jānoskaidro, minētās manipulācijas katrā ziņā ietilptu Direktīvas 2003/6 piemērošanas jomā tās 9. panta izpratnē un pamatlietas mērķiem nebūtu jānoskaidro, vai tirgus *Rasdaq* ir vai nav regulēts tirgus Direktīvas 2004/39 izpratnē.

Par pirmo un otro jautājumu

- 38 No tās lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka iesniedzējtiesa vēlas rast jēdziena “regulēts tirgus” skaidrojumu Direktīvas 2004/39 4. panta 1. punkta 14) apakšpunkta izpratnē. Tomēr šīs direktīvas II sadaļa, kas minēta otrajā uzdotajā jautājumā, attiecas uz ieguldījumu sabiedrībām piemērojamajiem atļauju piešķiršanas un darbības nosacījumiem, savukārt tiesību normas attiecībā uz regulētajiem tirgiem ir ietvertas šīs direktīvas III sadaļā. Turklāt šīs pašas direktīvas 9.–14. pants, uz kuriem ir atsauce pirmajā jautājumā, ir ietverti minētajā II sadaļā. Tāpat kā to norādījušas vairākas ieinteresētās personas, kuras iesniegušas rakstveida apsvērumus, ir jākonstatē, ka šai pēdējai sadaļai un šiem pēdējiem pantiem nav nozīmes saistībā ar risinājumu pamatlietā.
- 39 Turklāt, lai gan pirmajā jautājumā ir norāde uz divu Rumānijas finanšu instrumentu tirgu apvienošanu, no lēmuma par prejudiciālo jautājumu uzdošanu pamatojuma izriet, ka – kā tas arī ir norādīts šī sprieduma 19. pantā – 2005. gadā ir apvienojušies attiecīgi *Bursa de Valori București* un tirgus *Rasdaq* organizētāji un nevis paši šie tirgi.
- 40 Tādējādi ir jāuzskata, ka ar savu pirmo un otro jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2004/39 4. panta 1. punkta 14) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka finanšu instrumentu tirgus, kas neatbilst šīs direktīvas III sadaļas prasībām, tomēr ietilpst “regulēta tirgus” jēdzienā, kāds tas ir definēts minētajā tiesību normā, ja tā organizētājs ir apvienojies ar šāda regulēta tirgus organizētāju.
- 41 Saskaņā ar Direktīvas 2004/39 4. panta 1. punkta 14) apakšpunktu regulētam tirgum, papildus tam, ka to apsaimnieko vai vada tirgus organizētājs, ir piešķirta atļauja un tas pastāvīgi darbojas saskaņā ar šīs direktīvas III sadaļas normām.
- 42 No minētās direktīvas 36. panta, kas ir iekļauts tās III sadaļā, 1. punkta pirmās un otrās daļas izriet, ka šādam tirgum ir jāsaņem atļauja kā regulētam tirgum un ka šo atļauju piešķir tikai tad, ja gan regulēta tirgus organizētājs, gan tā sistēmas atbilst vismaz šajā sadaļā noteiktajām prasībām. Turklāt atbilstoši šī paša panta 2. punktam dalībvalstu kompetentās iestādes uzrauga, lai regulētie tirgi vienmēr atbilstu nosacījumiem, kas minētajā sadaļā paredzēti attiecībā uz sākotnējās atļaujas piešķiršanu. Direktīvas 2004/39 36. panta 5. punktā ir paredzēti gadījumi, kad var atsaukt atļauju.

- 43 No diviem iepriekšējiem punktiem izriet, no vienas puses, ka, lai finanšu instrumentu tirgus varētu tikt kvalificēts kā “regulēts tirgus” Direktīvas 2004/39 4. panta 1. punkta 14) apakšpunkta izpratnē, tam ir jāsaņem atļauja kā regulētam tirgum un, no otras puses, tā darbība atbilstoši šīs direktīvas III sadaļā minētajām prasībām ir būtisks nosacījums šīs atļaujas saņemšanai un uzturēšanai.
- 44 Savukārt apstāklim, ka tirgus organizētājs ir apvienojies ar regulēta tirgus organizētāju, nav nozīmes saistībā ar jautājumu, vai šis pirmais tirgus ir regulēts tirgus Direktīvas 2004/39 4. panta 1. punkta 14) apakšpunkta izpratnē. Proti, iespējamība, lai tirgus varētu tikt kvalificēts kā regulēts tirgus šādas apvienošanās dēļ, nav paredzēta ne šīs direktīvas III sadaļā, ne arī citās tās sadaļās.
- 45 Tādēļ ar apstākli, ka – kā to uzsver Rumānijas valdība – akcijas tiek tirgotas tirgū *Rasdaq*, izmantojot programmatūru, kas nodota *Bursa de Valori București SA* rīcībā, nevar pietikt, lai šo tirgu juridiski kvalificētu kā “regulētu tirgu”, ja tas neatbilst šī sprieduma 43. punktā uzskaitītajiem nosacījumiem.
- 46 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Direktīvā 2004/39 ir skaidri paredzētas situācijas, kad regulēta tirgus organizētājs apsaimnieko kādu citu tirdzniecības sistēmu un tomēr šī pēdējā neklūst par regulētu tirgu šīs apsaimniekošanas dēļ.
- 47 Piemēram, Direktīvas 2004/39 preambulas 56. apsvērumā ir noteikts, ka regulētā tirgus organizētājiem jāspēj arī darboties daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, kuru, kā tas izriet no šīs direktīvas 4. panta 1. punkta 15) apakšpunktā sniegtās definīcijas, regulē tās II sadaļas tiesību normas un kas tādējādi nav regulēts tirgus. Tāpat arī šīs pašas direktīvas 71. panta 5. punktā ietvertajā pārejas noteikumā ir paredzēts, ka jebkuru sistēmu, kura ietilpst tās daudzpusējās tirdzniecības sistēmas definīcijā un kuru izmanto regulēta tirgus organizētājs, ar zināmiem nosacījumiem atļauj kā daudzpusēju tirdzniecības sistēmu pēc šī tirgus organizētāja pieprasījuma.
- 48 Visbeidzot ir jāuzsver, ka tās mērķi, kā tas izriet it īpaši no Direktīvas 2004/39 preambulas 2., 5. un 44. apsvēruma, galvenokārt ir ieguldītāju aizsardzība, finanšu sistēmas integritātes un vispārējās efektivitātes saglabāšana, kā arī darījumu pārskatāmība. Atļaut tirgum, kurš neatbilst šī sprieduma 43. punktā atgādinātajiem nosacījumiem, tikt kvalificētam kā regulētam tirgum tikai tādēļ, ka to apsaimnieko cita tirgus, kam ir piešķirta atļauja kā regulētam tirgum, organizētājs, varētu kaitēt šiem mērķiem.
- 49 Ievērojot iepriekš minēto, uz pirmo un otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2004/39 4. panta 1. punkta 14) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka finanšu instrumentu tirgus, kas neatbilst šīs direktīvas III sadaļā noteiktajām prasībām, neietilpst jēdzienā “regulēts tirgus”, kāds tas ir definēts minētajā tiesību normā, lai gan tā organizētājs ir apvienojies ar šāda regulēta tirgus organizētāju.

Par trešo jautājumu

- 50 Ar savu trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2004/39 47. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tirgus iekļaušana šajā pantā paredzētajā regulēto tirgu sarakstā ir nepieciešams priekšnoteikums šī tirgus kā regulēta tirgus kvalifikācijai šīs direktīvas izpratnē.
- 51 Vispirms ir jānorāda, ka, kaut gan iekļaušana attiecīgās dalībvalsts izveidotajā sarakstā ir viens no Direktīvas 93/22 1. panta 13. punktā paredzētās jēdziena “regulēts tirgus” definīcijas elementiem, šāds elements nav iekļauts šī paša jēdziena definīcijā Direktīvas 2004/39, ar kuru atbilstoši tās 69. pantam Direktīva 93/22 ir atcelta no 2007. gada 1. novembra, 4. panta 1. punkta 14) apakšpunktā.
- 52 Otrkārt, šajā pēdējā jēdziena “regulēts tirgus” definīcijā ir precizēts, ka šāds tirgus pastāvīgi darbojas saskaņā ar Direktīvas 2004/39 III sadaļas normām. Lai gan tās 47. pants ir iekļauts šajā sadaļā, tomēr nevar uzskatīt, ka dalībvalsts pienākums izveidot šajā pantā paredzēto sarakstu attiecas uz minētā tirgus darbību.

- 53 Treškārt, kā tas ir atgādināts šī sprieduma 42. punktā, atļauja kā regulētam tirgum Direktīvas 2004/39 36. panta 1. punkta pirmās daļas izpratnē ir rezervēta tirdzniecības sistēmām, kas atbilst šīs direktīvas III sadaļas normām. Tā kā iekļaušana šīs pašas direktīvas 47. punktā paredzētajā sarakstā noteikti notiek pēc šīs atļaujas piešķiršanas, tā loģiski nevar būt piešķiršanas nosacījums.
- 54 No minētā izriet, ka iekļaušana šajā sarakstā nav finanšu instrumentu tirgus kā regulēta tirgus kvalifikācijas Direktīvas 2004/39 izpratnē elements. Tādējādi ar to vien, ka konkrētais tirgus nav iekļauts šajā sarakstā, nevar būt pietiekami, lai izslēgtu iespēju, ka tas ir regulēts tirgus.
- 55 Tādējādi uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2004/39 47. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tirgus iekļaušana šajā pantā paredzētajā regulēto tirgu sarakstā nav nepieciešams priekšnoteikums šī tirgus kā regulēta tirgus kvalifikācijai šīs direktīvas izpratnē.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 56 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīvas 2004/39/EK, kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK, redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 5. septembra Direktīvu 2007/44/EK, 4. panta 1. punkta 14) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka finanšu instrumentu tirgus, kas neatbilst šīs direktīvas III sadaļā noteiktajām prasībām, neietilpst jēdzienā “regulēts tirgus”, kāds tas ir definēts minētajā tiesību normā, lai gan tā organizētājs ir apvienojies ar šāda regulēta tirgus organizētāju;
- 2) Direktīvas 2004/39, kurā grozījumi ir izdarīti ar Direktīvu 2007/44, 47. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tirgus iekļaušana šajā pantā paredzētajā regulēto tirgu sarakstā nav nepieciešams priekšnoteikums šī tirgus kā regulēta tirgus kvalifikācijai šīs direktīvas izpratnē.

[Paraksti]